

Delodajalci – naši partnerji v projektih

dr. Sabina Šegula

Biotehniški center Naklo, Slovenija, sabina.segula@bc-naklo.si

Izvleček

Za razvoj stroke je izjemno pomemben prispevek delodajalcev v procesu izobraževanja. Zato je delo v projektih, kjer sodelujejo dijaki, študentje, kandidati izobraževanja odraslih, predavatelji in delodajalci z vidika razvoja zaposljivega kadra odločilnega pomena. Mednarodna izobraževanja omogočajo mentorjem dodatno pridobitev različnih kompetenc, ki so odločilne za inovativno delo v okviru projektov. Pri tem niso pomembna le strokovna izobraževanja, ampak tudi izobraževanja, kjer mentorji nadgrajujejo drugačne kompetence, kot na primer znanje tujega jezika (ERASMUS KA1-SE-45/15). Svoja znanja morajo vsi vpleteni v projektih pokazati na mednarodni ravni. Delo na terenu in implementacija vsebin različnih predmetov bogatijo vse udeležence in bogatijo njihovo konkurenčno prednost na trgu delovne sile.

Ključne besede: delodajalec, projekt, mednarodno izobraževanje, kompetenca, konkurenčna prednost

Employers – our partners in projects

Abstract

Employers' impact in the process of education is of utmost importance for the development of profession. All kinds of project work with participation of pupils, students, candidates in the adult education processes, lecturers, and employers are therefore really important, especially from the perspective of employability. International education is a way of providing mentors with various competences, which are decisive for innovative work within the project framework. However, it is not only professional education that must be taken into consideration, but mentors should upgrade their knowledge also in other fields like mastering foreign languages (ERASMUS KA1-SE-45/15). The candidates who participate in the projects are supposed to demonstrate their knowledge in the international environment. Practice and implementation of the contents of various subjects enrich all the participants and improve their competitive advantage on the market.

Key words: employer, project, international education, competence, competitive advantage

1 Uvod

1.1 Pomen gospodarstva v izobraževalnem procesu na evropski ravni

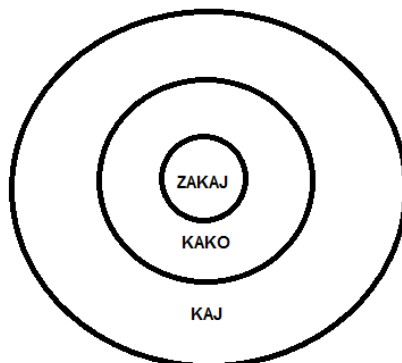
Že na ravni poklicnega izobraževanja se je potrdilo, da je sodelovanje z gospodarstvom nujno potrebno. Iz priporočila Evropskega parlamenta in sveta iz leta

2009, ki vzpostavlja evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (besedilo 2009/C 155/01) je razvidno, da »prehod na gospodarstvo, ki temelji na znanju, zahteva posodobitev in stalno izboljševanje sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja kot odgovor na hitre spremembe v gospodarstvu in družbi, tako da lahko pomagajo pri povečanju zaposljivosti in družbene vključenosti ter izboljšajo dostop do vseživljenjskega učenja za vse.« Pri uveljavljanju tega priporočila pa sta kot prednostni nalogi podani zagotavljanja kakovosti in obstoječe izkušnje kot primeri »dobre prakse«.

2 Akcija

Imamo primere dobrih praks, ki so večkrat žal vezane le na enkratne projekte. Kako živeti po načelu primerov dobrih praks in sodelovanja z gospodarstvom je pravo vprašanje. Ali so primeri dobrih praks dovolj dobri, da postanejo način našega delovanja? Se lahko organizacijska shema v inštituciji spremeni? So urniki lahko fleksibilni, je možno tako poučevanje?

Ko želimo uvesti večje spremembe moramo najprej ugotoviti ZAKAJ so te spremembe potrebne, potem lahko ugotovljamo KAKO jih bomo razvijali in šele potem KAJ bi razvili. Simon Sinek je ta vzorec poimenoval ZLATI KROG.

Slika 3: Zlati krog
(vir: oblikovanje poslovnih modelov., Savić M., 2014)

ZAKAJ uvesti inovativni pristop v izobraževanju, izobraževati v obliki projektov, na terenu v sodelovanju z gospodarstvom? CILJ?

Pri delu na terenu pri delodajalcih učitelj, predavatelj potrdi svoje strokovno znanje in ohranja stik z delodajalcem - gospodarstvom. Vsi ostali udeleženci v izobraževanju pridobijo strokovne kompetence in vrsto socialnih kompetenc, ki jih delodajalci upoštevajo pri zaposlovanju. Uvajanje sodelovanja v mednarodnem prostoru širi obzorje znanja in zaposljivost v evropskem prostoru. Na terenu delodajalci neposredno spoznajo bodoči nov kader in to je naša konkurenčna prednost.

KAKO izvesti poučevanje na terenu, sodelovanje z gospodarstvom in celo sodelovati v mednarodnem prostoru?

Poučevanje na terenu pri delodajalcih zahteva visoko fleksibilnost izobraževalne inštitucije. Pri organizacijski shemi je potrebno upoštevati več faktorjev. V prvi vrsti je to usposobljenost mentorja za delo na terenu. Mentor mora imeti ustrezne strokovne kompetence, različne socialne veščine in znanja tujih jezikov. Da je mentor ustrezno

usposobljen mora permanentno obnavljati in dopolnjevati različna znanja. K temu pripomorejo raznovrstni projekti, tako na nacionalni kot na mednarodni ravni, kjer se izmenjujejo strokovne izkušnje različnih mednarodnih strokovnjakov. Pomemben faktor je znanje tujega jezika, zato je pomembno permanentno izobraževanje tujih jezikov, ki potekajo v okviru mednarodnih izmenjav in jezikovnih tečajev (ERASMUS KA1-SE-45/15). Učitelji, predavatelji, mentorji se tako ustrezno usposobijo, lahko sodelujejo pri pisanju mednarodnih izobraževalnih gradiv (Florist e learning book) ali sodelujejo z gospodarstvom na mednarodni ravni (Trendi v floristiki 2017, International LandArt 2016, Arboretum, FlorCert, mednarodno tekmovanje v poročni dekoraciji Pescara 2017, Božična krasitev mestnega jedra Radovljica 2016...).

KAJ delam drugače kot drugi mentorji, učitelji in predavatelji?

Glede na strokovno znanje in izkušnje, ki jih imam, izobražujem na različnih nivojih. Predvsem je potrebno poznati stanje v gospodarstvu, situacijo na trgu, kakšna znanja morajo imeti dijaki, študentje, da imajo konkurenčno prednost na trgu delovne sile. Ko se seznanim s potrebami določenega podjetja se lahko začne sodelovanje na različnih nivojih. Z delodajalcem se lahko dogovorimo o sodelovanju, kjer je »win – win« zmagovalna kombinacija. V takem podjetju kombiniram vaje in predavanja študentov in dijakov hkrati pa iz materialov, ki jih dobim od delodajalca naredimo izdelke, ki jih delodajalec lahko razstavi in promovira nove materiale.

Ker poznam problem podjetij je zato lažje ponuditi sodelovanje z določenim ciljem. Intenzivno sodelovanje v mednarodnem prostoru se je na področju floristike začelo z mednarodnim projektom FlorCert, kjer smo poenotili temeljna znanja cvetličarjev v evropskem prostoru.

2.1 Uspešni projekti v sodelovanju z gospodarstvom

Cvetlična preproga v Arboretumu – september 2016

S študenti BC Naklo VSŠ programa Hortikultura in dijaki iz skupine perspektivnih cvetličarjev smo v septembru 2016 imeli projekt Cvetlična preproga v Arboretumu. Izdelali smo cvetlično preprogo v izmeri 107 m². Prvotno je bilo načrtovano izdelati 100 m², vendar študentje pri meritvah niso bili natančni. Celoten projekt je bil sponzoriran. 100 m² cvetličarskih gob za sveže cvetje in nekaj barvnih gob smo dobili od Smithers OASIS, Slovenija. Celotno cvetje in bale travne ruše smo dobili od Arboretuma, Volčji Potok. Ravno tako so bili s strani Arboretuma kriti stroški prehrane. »Win – Win« situacija je bila, ker smo s cvetlično preprogo obeležili mednarodni dan Starih staršev, naredili izjemno dekoracijo v Arboretumu in s tem pritegnili več obiskovalcev v park. Hkrati je bil projekt medijsko zanimiv in je bila promocija zagotovljena vsem vpletenim v projekt.

Z vidika učenja je bil to zelo zahteven projekt, saj sta dva študenta vodila in nadzirala izdelovanje cvetlične preproge, izjemnega pomena je bila sinhronizacija celotne skupine 30 študentov in dijakov, da je bil rezultat uspešen – enotna podoba cvetlične preproge. Pri izdelovanju so se vsi naučili pravilno spodrezati peclje in jih zapičiti dovolj globoko v cvetličarsko gobo, ravno tako so vsi sodelujoči spoznavali okrasne rastline, ki so jih uporabljali pri projektu. Hkrati so bili vsi odgovorni za zaključek projekta v dogovorjenem časovnem terminu. Vsi so mimoidočim znali razložiti in opisati projekt in tako urili komunikacijo.

Dodatni izziv je bila improvizirana delavnica, ki so jo izvedli študentje s prvošolci. Analiza zadovoljstva je razvidna iz slike 1, kjer so vsi udeleženci ugotavljali, kako se strinjajo z navedenimi trditvami. Kot vidimo je bil splošen odziv pozitiven in tako delo podpirajo.

	1	2	3	4	5
praktična znanja (praksa iz stroke)	1 4.00%	2 8.00%	7 28.00%	3 12.00%	12 48.00%
samostojnost	0 0.00%	5 20.00%	8 32.00%	7 28.00%	5 20.00%
delovna disciplina	0 0.00%	1 4.00%	8 32.00%	7 28.00%	9 36.00%
komunikativnost in odnos do ostalih sodelujočih	0 0.00%	1 4.00%	7 28.00%	8 32.00%	9 36.00%
strokovno teoretično znanje	0 0.00%	4 16.00%	9 36.00%	4 16.00%	8 32.00%
sposobnost reševanja problemov	0 0.00%	2 8.00%	7 28.00%	9 36.00%	7 28.00%
organizacijske sposobnosti	0 0.00%	5 20.00%	8 32.00%	6 24.00%	6 24.00%
analitično razmišljanje	0 0.00%	4 16.00%	8 32.00%	8 32.00%	5 20.00%
sposobnost iskanja novih idej in rešitev	0 0.00%	2 8.00%	9 36.00%	6 24.00%	8 32.00%
sposobnost hitrega usvajanja novega znanja	1 4.00%	2 8.00%	10 40.00%	4 16.00%	8 32.00%
sposobnost uspešnega dela pod stresom	0 0.00%	5 20.00%	2 8.00%	7 28.00%	11 44.00%
sposobnost učinkovite porabe časa	0 0.00%	5 20.00%	6 24.00%	7 28.00%	7 28.00%
sposobnost koordinacije aktivnosti	0 0.00%	5 20.00%	8 32.00%	4 16.00%	8 32.00%
sposobnost produktivnega sodelovanja z drugimi (tímsko delo)	0 0.00%	1 4.00%	7 28.00%	4 16.00%	13 52.00%
sposobnost jasnega izražanja	2 8.00%	2 8.00%	7 28.00%	6 24.00%	8 32.00%
natančnost	0 0.00%	2 8.00%	5 20.00%	10 40.00%	8 32.00%

Slika 1: zadovoljstvo sodelujočih pri projektu cvetlična preproga 2016 (1 –sploh se ne strinjam, 5 popolnoma se strinjam)

Vir: lasten

Božična krasitev starega mestnega jedra Radovljice 2016

S študenti BC Naklo VSŠ programa Hortikultura smo okrasili staro mestno jedro radovljice. Celotna praznična dekoracija je obeležila tudi 250-letnico Lectarjevega srca v Radovljici. V graščini smo naredili božično drevo srčnih želja iz 250 trtinah vej. Za dekoracijo vhodov smo spletli 100 m pletenic iz smrečja, poleg tega pa naredili več kot 50 src iz stirodurja. Celostna praznična podoba je bila čudovita in ravno tako

je bila dobra medijska pokritost. Celotne stroške izvedbe projekta je krila radovljiška občina. Kaj so menili študentje o tem projektu je razvidno iz slike 2.

	1	2	3	4	5
praktična znanja (praksa iz stroke)	0 0.00%	0 0.00%	0 0.00%	2 33.33%	4 66.67%
samostojnost	0 0.00%	0 0.00%	0 0.00%	3 50.00%	3 50.00%
delovna disciplina	0 0.00%	0 0.00%	0 0.00%	5 83.33%	1 16.67%
komunikativnost in odnos do ostalih sodelujočih	0 0.00%	0 0.00%	0 0.00%	3 50.00%	3 50.00%
strokovno teoretično znanje	0 0.00%	0 0.00%	0 0.00%	5 83.33%	1 16.67%
spodobnost reševanja problemov	0 0.00%	0 0.00%	0 0.00%	4 66.67%	2 33.33%
organizacijske sposobnosti	0 0.00%	0 0.00%	3 50.00%	1 16.67%	2 33.33%
analitično razmišljanje	0 0.00%	0 0.00%	1 16.67%	3 50.00%	2 33.33%
spodobnost iskanja novih idej in rešitev	0 0.00%	0 0.00%	1 16.67%	2 33.33%	3 50.00%
spodobnost hitrega usvajanja novega znanja	0 0.00%	0 0.00%	1 16.67%	2 33.33%	3 50.00%
spodobnost uspešnega dela pod stresom	0 0.00%	0 0.00%	2 33.33%	3 50.00%	1 16.67%
spodobnost učinkovite porabe časa	0 0.00%	0 0.00%	0 0.00%	3 50.00%	3 50.00%
spodobnost koordinacije aktivnosti	0 0.00%	0 0.00%	1 16.67%	3 50.00%	2 33.33%
spodobnost produktivnega sodelovanja z drugimi (timsko delo)	0 0.00%	0 0.00%	1 16.67%	3 50.00%	2 33.33%
spodobnost jasnega izražanja	0 0.00%	0 0.00%	1 16.67%	3 50.00%	2 33.33%
natančnost	0 0.00%	0 0.00%	2 33.33%	2 33.33%	2 33.33%

Slika 2: Zadovoljstvo sodelujočih pri projektu Božična krasitev starega mestnega jedra Radovljice 2016(1 –sploh se ne strinjam, 5 popolnoma se strinjam)
Vir: lasten

LandArt 2016, Arboretum – april 2017

Študenti BC Naklo VSŠ programa Hortikultura so sodelovali v projektu LandArt v Arboretumu, kjer se je predstavilo 5 slovenskih ekip iz različnih šol. Zadovoljstvo sodelujočih je razvidno iz slike 3. Poleg sodelovanja v tem projektu smo Arboretum izkoristili kot učni poligon še za prepoznavo okrasnih rastlin, nabiranje herbarija, delo v drevesnici, v parku in v vrtnariji v rastlinjaku.

	1	2	3	4	5
praktična znanja (praksa iz stroke)	0 0.00%	1 6.25%	6 37.50%	4 25.00%	5 31.25%
samostojnost	0 0.00%	1 6.25%	6 37.50%	6 37.50%	3 18.75%
delovna disciplina	0 0.00%	1 6.25%	6 37.50%	4 25.00%	5 31.25%
komunikativnost in odnos do ostalih sodelujočih	0 0.00%	2 12.50%	3 18.75%	7 43.75%	4 25.00%
strokovno teoretično znanje	0 0.00%	1 6.25%	8 50.00%	3 18.75%	4 25.00%
sposobnost reševanja problemov	0 0.00%	0 0.00%	5 31.25%	8 50.00%	3 18.75%
organizacijske sposobnosti	0 0.00%	2 12.50%	6 37.50%	5 31.25%	3 18.75%
analitično razmišljanje	0 0.00%	3 18.75%	6 37.50%	3 18.75%	4 25.00%
sposobnost iskanja novih idej in rešitev	0 0.00%	1 6.25%	7 43.75%	4 25.00%	4 25.00%
sposobnost hitrega usvajanja novega znanja	0 0.00%	0 0.00%	6 37.50%	6 37.50%	4 25.00%
sposobnost uspešnega dela pod stresom	0 0.00%	2 12.50%	7 43.75%	2 12.50%	5 31.25%
sposobnost učinkovite porabe časa	0 0.00%	2 12.50%	6 37.50%	5 31.25%	3 18.75%
sposobnost koordinacije aktivnosti	0 0.00%	3 18.75%	7 43.75%	2 12.50%	4 25.00%
sposobnost produktivnega sodelovanja z drugimi (tímsko delo)	0 0.00%	0 0.00%	7 43.75%	7 43.75%	2 12.50%
sposobnost jasnega izražanja	0 0.00%	1 6.25%	6 37.50%	6 37.50%	3 18.75%
natančnost	0 0.00%	3 18.75%	6 37.50%	4 25.00%	3 18.75%

Slika 3: Zadovoljstvo sodelujočih pri projektu LandArt 2017(1 –sploh se ne strinjam, 5 popolnoma se strinjam)

Vir: lasten

3 Zaključek

Odzivi udeležencev različnih projektov na terenu so pozitivni. Želijo si novih znanj in ob njihovem delu jih lahko delodajalci prepoznajo ter jim ponudijo zaposlitev. Tako je to še dodatna motivacija tako za učitelja, predavatelja kot tudi za dijake in študente. Paleta znanj, ki jih udeleženci pridobijo v okviru projektov je široka in pestra. Znanja pridobijo vsi, tako mentor, učitelj oz. predavatelj, kot študentje in dijaki. Tako izobraževanje poteka v obe smeri. V mešanih skupinah pa se pojavi tudi medgeneracijski prenos znanj iz študentov na dijake, lahko tudi obratno. Ta pretok znanj steče spontano in to je še ena dodatna pozitivna lastnost projektov na terenu.

Ko učiš, prenašaš znanje na slušatelje, je to poslanstvo. Pravi učitelj sledi mislim Wiliama Arthin Warda:

Povprečen učitelj pove.

Dober učitelj pojasni.

Odličen učitelj prikaže.

Velik učitelj navdihuje.

To pomeni, da postane učenje smisel tvojega življenja. Ko navdušiš dijake, študente, da v svojem prostem času sodelujejo s teboj le zaradi znanja in izkušenj, ki jih pridobijo, si zmagal. Taki študentje potem dobijo zaposlitev, ker imajo neprecenljive izkušnje in delovne navade, ki jih delodajalci cenijo. Sodelovanje v projektih z učiteljem ne predstavlja za njih le delo, ampak referenco na področju stroke.

Največje zadovoljstvo pravih učiteljev je uspeh njegovih varovancev.

4 Viri in literatura

Savuć M., (2014): Oblikovanje poslovnih modelov, Ljutomer, Zbirka Banno, 183.

Uradni list Evropske unije (2009): Priporočila, evropski parlament in svet, priporočilo evropskega parlamenta in sveta z dne 18. Junija 2009 o vzpostavitvi evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, 2009/C 155/01 - 10